

DÉLMAGYARORSZÁG

SZEGED. Szerkesztőség: Somogyi ucca 22. I. em. Telefon: 13-33. - Kiadóhivatal, közlőkönyvtár és jegyiroda: Aradi ucca 8. Telefon: 306. - Nyomda: Löw utcai ucca 19. Telefon: 16-34. Távirati és levélcím: Délmagyarország Szeged.

Szerda, 1930 augusztus 13
Ára 16 fillér
VI. évfolyam, 181. szám

ELŐFIZETÉS: Havonta helyben 3-20 vidéken és Budapesten 3-60, külföldön 6-40 pengő. - Egyes szám ára hétköznap 16, vasár- és ünnepnap 24 fill. Hirdetések felvétele tarifa szerint. Megjelentik hétfő kivételével naponta regge

Knopf Aladár

Minden nap látni lehetett a Tisza-kávéház tájkán. Apró, szapora lépései voltak, mégse sietett soha. Kissé gunyoros vonalú szájában mindig szivarvég paráztott. Az egyenes tartású vállak fölött mereven egyenes és erős nyakról kissé mosolygós arc tekintetett — előre. Kékszemű, csendes ember volt. Kötelességek rabja. Kulturkötelességeké is. Most már az áldozatuk.

Talán három éve, hogy Szegedre vetődött egy magántisztviselő, aki kivételes hivatottsággal tudott irni, de képtelen volt álláshoz jutni. A tehetséges fiatalember érdekében az egyik napilap szerkesztője mindenhol eljárt, ahol a legkisebb remény kecsegtetett. Egyszer csak Knopf Aladárhoz vezettek a szálak s a szerkesztő itt is minden érvet felsorakoztatott, hogy az állást megszerezze pártfogoltjának. Knopf, akinek az örökéletbe átköltözött arcáról egy bula zsineg szombatán örökre lefojtotta a mosolyt, ezt válaszolta:

— Tessék felküldeni azt az urat hozzám. Szeretnék egy kicsit elbeszélgetni vele. A legnagyobb valószínűség szerint akceptálni fogom.

Délután már dolgozott az író-hivatalnok. S másnap, amikor a szerkesztő telefonált Knopf Aladárnak, hogy a szíveségét megköszönje, ezt a választ kapta:

— Kereskedő-ember az ilyen kérést mindig teljesíti. Ez kötelességünk s mi, amíg csak lehet, megteesszük a kötelességünket.

Akkor reggel, amikor az öngyilkosságot felfedezték, erre járt a szerkesztőség felé ennek a városnak egyik legrégibb és legismertebb kereskedője. Mindenki tudja róla, hogy egész életében fáradhatatlanul dolgozott és hogy évtizedek becsületes munkája után most — semmije sincs.

— Mit szólnak ehhez a Knopf Aladárhoz? — kezdte az öreg ur. Ilyen derék kereskedő. S milyen nyugodt, higgadt ember volt! Igaz, azt mondják, önmagukra nézve az ilyen emberek a legveszedelmesebbek. Azt hallom, sokat vesztett mostanában gyapjun s csak az egyik szegedi intézettől százezerpengős bankgaranciája volt. Higgyék el az urak, nem csudálom szegénységet. Megértem. Csak bomlott idegzetű emberek bírják elviselni, amin egy kereskedőnek mostanában keresztül kell menni. Rettenetes idők. A háboru előtt 450 ezer aranykorona vagyonom volt. Ma semmim sincs.

Nem a nyilvánosság számára mondta ezeket ez a kereskedő s mi itt a szerkesztőségben tudtuk, hogy igazat beszél. De azt is tudjuk, hogy lehuzott rollók éktelenítik el a Széchenyi-tér egykor megszakított üzletsorát, hogy a Klauzál-tér, a Kigyó-uccán, a Kárász-uccán évtizedes cégek és vagyonok omlottak össze, mentek át megrázkódtatásokon. Vagyok és öngyilkos tönkrementek hullái gyakran szakítják ma meg dolgozó és tiszt kereskedők dús sorát s még mindig csak nagy-néha látjuk a javulás fölvirradásának és irányának egy-egy csekélyke jelét. A halasi polgármester már reklamálja a kereskedőt Halasra. A szegedi hatóság nem vesz tudomást a sürgönyről. Irattárba teszi. Nem akar Halasnak kereskedőt adni. Valamikor egészen biztosan volt Halasnak elég kereskedője. Leg-
alább annyi, amennyi kellett. Ha otthon rohadt a gyümölcs, annak nem az volt az oka,

hogy nem voltak kereskedői. De akkor az átkos liberálisizmus tartotta rabigában az országot. Akkor nem csináltak Futurát állami pénzen. Akkor a kereskedelmi miniszter kereskedelempolitikája nem abban excellált, hogy ő nem ellensége a — kereskedelemnek. Akkor nőtt és gyarapodott a kereskedők tábor, tekintélye, jóléte s munkájukból előnyök és erők hárultak a nemzeti életre. Akkor öreg korára nem vesztette el a munkáskezü kereskedő, amivel fiatalon kezdte. S a Knopf Aladárok, akik elméletben és gyakorlatban magasabbrendű magyarázatot adtak a kereskedői hivatásnak, földi pályafutásukat nem zsineggel a nyakukon végezték.

Munka nélküli munkások, üzem nélküli iparosok s üzlet nélküli kereskedők — ebben a jelben teng és leng ez a szerencsétlen korszak.

Nemzedékek rettenetes kálváriajárásának az idejét éljük s a kormány megértő gyámolításának a kegyét a legnagyobb mértékben az optánsok és a földbirtokosok érzik. Valami kis morzsát a kereskedőknek és az iparosoknak is szántak. De e helyett is be kell érniük — jóslással. Hisz a boletta már javában fogy, a liszt drágul, de hol az az üzlet vagy ipari üzem, amely forgalmának megindulásában vagy emelkedésében is érezné, hogy boldogít már a boletta. A társadalmi osztályok egész sorának Tiborczai joggal jajongnak reménytvesztetten:

— S ha tán utolsó fillérünkre egy törvénytudó felírja a panaszt, ki írja fel keserves könnyeinket?

Ki veszi jegyzékbe a romokat? Ki írja fel halottainkat? S ki számol értük?

Maniu cáfolja, hogy diktatúrára készülnek Romániában

Ervénytelenítik a királyi pár válópörét, de a házastársak nem veszik fel az életközösséget

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.) Bukarestből jelentik: A lapok az udvar köréből azt az információt kapták, hogy Károly király megegyezett Maniu miniszterelnökkel a koronázás formalitásai ügyében. Károly megkoronázásával egyidejűleg koronázzák meg Heléna királynét is. A királyi házaspár válását érvénytelennek nyilvánítják, azonban a házastársak nem veszik fel az életközösséget.

Maniu miniszterelnök erősen cáfolja azokat a külföldön elterjedt híreket, hogy Romániában diktatúra van készülöben. A miniszterelnök szerint a külföldi lapoknak az a híresztelése, hogy Titulescu a diktatúra kér-

désében tárgyalt volna, teljesen alaptalan és nem felel meg az a hír sem a valóságnak, hogy Sándor jugoszláv király küszöbön álló bukaresti látogatása Románia belpolitikai helyzetével függ össze és hogy Sándor király tanácsokat akar adni Károly királynak a diktatúra módszereire vonatkozólag.

A sajtó a miniszterelnök optimisztikus nyilatkozata után jóval enyhébben ítéli meg a helyzetet és a feszültség enyhülésére következtet abból is, hogy a miniszterek nagyrésze elutazott Bukarestből és megkezdte nyári szabadságát.

Megkezdődött a török-perzsa háború

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.) Berlinből jelentik: A Vossische Zeitung táviratot közöl, amely szerint a török-perzsa háború megkezdődött. Miután a török és a perzsa kormányok között folyó tárgyalások végleg meghiúsultak, a török hadsereg az északnyugati határvidéken a perzsa kormány tiltakozása ellenére állapította a perzsa határt és megkezdte a perzsa területre menekült kurd törzsek üldözését. A Vossische Zeitung szenzációs táviratát hivatalos helyen még nem erősítették meg.

Ankara, augusztus 12. A török főváros háborús izgalom lázában ég. A minisztertanács vasárnap dél óta permanenciában van. A kormány a hét-

fői nap folyamán újból áttanulmányozta a perzsa kormány jegyzékét, amelyben Perzsia elutasítja a közös török-perzsa akció tervét és tiltakozik az ellen, hogy török csapatok perzsa területen üldözzék a lázadó kurdokat. Hosszas tanácskozás után a minisztertanács úgy határozott, hogy új jegyzéket küld Teheránba, amelyben ultimátumszerű követelésekkel áll elő és felszólítja a perzsa kormányt, válaszoljon negyvennyolc órán belül, hogy elfogadja-e a török feltételeket.

Az Ararat hegyvidékén lázasan folyik a csapatösszevonás. Azt hiszik, hogy a török csapatok a csütörtöki nap folyamán megkezdik az előnyomulást Perzsiába.

Ujabb harcok a kínai fronton

Csang-Csau a kommunisták kezére kerül?

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.) Sanghaiból jelentik: A tiencsin-pukai vonalon újból kiújultak a harcok a nankingi kormánycsapatok és az északkeleti kormány hadserege között. Mindkét frontszakaszon körülbelül huszonezer ember áll egymással szem-

ben. A háború a legmodernebb segédeszközökkel folyik és mindkét részről feltűnően sok repülőgép vesz részt a harcokban. Újból megerősítik, hogy Csang-Csau a kommunisták kezére került.